

УПОЗНАЈ СВОЈЕ ДЕТЕ

БРОШУРА ЗА РОДИТЕЉЕ УЧЕНИКА ПРВОГ РАЗРЕДА

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ
И НАУКЕ

Полазак детета у школу је свакако један од најважнијих догађаја, како за дете тако и за родитеље. Због тога су родитељи углавном забринути, како ће дете функционисати у новој средини, како ће одговорити захтевима школе, колико ће бити прихваћено и успешно. Оваква реакција родитеља је у извесном делу оправдана и разумљива, јер од успешности прилагођавања детета на школу зависи његов будући став према образовању, мотивацији за учење, развоју самопоуздања и слике о себи. Потребно је време да се дете прилагоди захтевима школе и да се што боље припреми за полазак у школу. Припрема подразумева развијање одређених културно-хигијенских и радних навика како би самостално могло да обавља задатке, које му школа поставља. Дете треба да буде способно да води бригу о својој хигијени, да се самостално облачи и води рачуна о својим стварима, да узме једноставан оброк, да зна основне податке о себи и породици, да закључа и откључа врата, научи када и како може да користи телефон и друго. У школи мора да се прилагоди одређеним правилима понашања, да пази на часу, не устаје и не шета без одобрења ... Неопходно је упознати и припремити дете на промене које га очекују поласком у школу. Дете кроз игру усваја одређена правила понашања, јер се игром развијају одређене способности логичког мишљења. Различите игре са правилима могу вам помоћи да видите, како дете размишља, сарађује са другима, како подноси успех, а како неуспех ... и увидети где треба оснажити дете. Будите доследни према детету и његовим обавезама (стварање радних навика) и подстичите дете да самостално поспрема своје играчке, храни се, облачи, спрема своје ствар. Ако неке активности радите уместо детета оно брзо губи интересовање за исте .

САВЕТИ РОДИТЕЉИМА

- Један од најважнијих задатака у породичном васпитању поводом поласка у школу јесте осамостаљивање детета у кретању. Дете треба да зна да само прође пут од школе до куће и није препоручљиво да се осамостаљивање одужи током целе школске године.
- Најважнија дужност и највећи напор са којим се ђак првак среће у школи је израда домаћих задатака. Домаћи задаци имају вишеструк значај, и образовни и васпитни, и они се морају израђивати свакодневно, јер преко обавеза и дужности се најјаче васпитно делује. Свака обавеза пада тешко, зато помозите детету да та обавеза пређе у навику. Немојте се превише мешати у рад детета, немојте уместо њега радити задатке, јер то отежава осамостаљивање. Потребно је да га бодрите, подстичете да своје обавезе извршава свакодневно. Уз похвале и подршку помоћи ћете детету да се брзо осамостали и стекне радне навике, мада се оне не формирају преко ноћи и потребно је свакодневно одвојити одређено време, како би пратили рад детета и давали му подстицај. У почетку одвајаћете више времена, а како време одмиче видећете да је ваше дете стекло одређену рутину и да само може да извршава своје радне обавезе. Без самосталног писања дете неће научити да пише, без самосталног читања неће научити да чита, без самосталног ходања неће научити да хода, без самосталног комуницирања са разним особама биће мање комуникативно... Ништа се не може научити гледајући, него радећи.
- Дете може данима посматрати учитељицу како пише слова на табли, ако не узме оловку и не покуша само да напише неће научити писати. Важно је да се навикне да сваки дан ради, како би се постепено формирале радне навике. Сем писања важно је обратити пажњу и на читање. Читање се мора вежбати, такорећи свакодневно. У почетку дете ће слабо разумети оно што је прочитало, док не усагласи мисаоне процесе, који се односе на разумевање прочитаног и читање које ће временом прећи у механичку радњу. Ако дете зна да чита са разумевањем, знаће и да учи.
- Развијајте поверење код детета према учитељици/учитељу, објасните му шта је њен посао, храбрите га да може да се обрати учитељици за помоћ ако му је потребна, немојте у присуству детета говорити нешто ружно о учитељици и критиковати њен рад, јер мотивација за рад може изостати и бити смањена. Сваки неспоразум разрешите са учитељицом без присуства детета. Сваки родитељ, који се одговорно понаша, може очекивати да ће и дете стећи такве особине.
- Када дете дође из школе треба га обавезно саслушати. Ако описује неки догађај са улице који је за нас небитан, неопходно је да га саслушате, јер је то њима веома важно. Подстичите га да прича о школи, како

би знали како му је, и да ли има неки проблем. Покушајте увек да саслушате дете. Ако се деси да нисте у могућности, објасните му да сада не можете да га саслушате, али да ћете то урадити тад и тад. Чак иако сте нерасположени, то образложите детету.

- Прве радове из школе које нам дете донесе морамо хвалити, па и ако нису онакви какви бисмо волели да су. На тај начин га подстичете да буде бољи. Морамо му помагати у раду, поготову кад пишу домаћи. Дете је далеко сигурније, кад је неко поред њега и кад га бодри. Користите увек неку вежбанку за показивање и објашњавање, а у свеску нек уноси само потребан задатак. Будите блискији са њим да добије већу сигурност.
- Десиће се да сте незадовољни неком оценом или можда коментаром учитељице. Немојте то показивати пред дететом, јер више таквих опаски одовешће вас временом у ситуацију да дете скрива оцене, да исцепи лист, показује незаинтересованост за школу, ...
- Неопходно је да комуницирате са учитељима и да их упознате са проблемима, (здравствени проблеми, неке стресне ситуације...) и наравно све недоумице које имате разрешите у директном контакту са њима.
- Омогућите детету да у неким ситуацијама учи на својим грешкама, како би развило самопоштовање и самосталност у одређеним приликама.
- Важно је више хвалити дете и бити реалан у процени његових способности и могућности. Избежавати критике и казне које воде дететовој несигурности, а кроз афирмативне поруке оснажите дете, како би брже и боље напредовало ("Одлично си то урадио! Добро ти иде! Браво! Ово ти је одлично, хајде и ово уради овако лепо. Дивно је! Покушај овако да урадиш, мислим да можеш"...). Никада не критикујте дете, него његово понашање.
- Када према детету имате захтеве да нешто уради, објасните му зашто то од њега тражите. Када говоримо о правилима, она морају да постоје у школи, али и у породици. Важно је успостављање јасних граница, правила не треба да буду ни превише ригидна, али не превише флексибилна.
- Слушајте дете шта вам говори и шта вам прича, како размишља, јер ће те га тако најбоље упознати и увидети шта је то, што треба кориговати. Одвојите време које ће те заједно проводити, а да није везано за учење (читање, гледање едукативних телевизијских емисија, разговор, време у природи, излети...).
- Важно је научити дете како да реагује у опасним ситуацијама (кога да позове, коме да се обрати када је упалшен, да препозна шта је то што не би требало да ради...).
- Морате имати контролу када је у питању слободно време детета. Компјутерске игрице, интернет негативно утичу на развој детета, ако се превише времена одвоји за њих. Агресивни садржаји који долазе до детета путем интернета и цртаних филмова не би смели бити доминантни у животу детета. Објасните да таква понашања нису добра, ни у цртаном филму и у игрицама. Важно је да знате да све што излази из уобичајеног понашања њих више привлачи и заинтересованији су за "такве" садржаје. Ово није само својсвено деци него и одраслима, и нас пре привуку чешће сцене насиља, него неких лепих активности које су око нас. Агресивни садржаји нису добри за развој детета, јер се уграђују у понашање детета (разражљивост, негодовање, агресивност, нетолерантност...). Треба да буду сведени на најмању могућу меру. Постоји безброј компјутерских игрица које су едукативне и утичу на развијање одређених логичких операција (игре спаривања, препознавања, упоређивања, проблемских задатака, ...). Са дететом пратите садржаје ТВ програма како би могли утицати на избор едукативних програма.

Имајте на уму да се свако дете развија својим темпом, за усвајање одређених знања и умења, некој деци треба мање, а некој много више времена, па самим тим некој деци је потребна већа, а некој мања подршка у раду и учењу. Ако приметите да ваше дете има неких проблема, са којима ви не можете да се носите потражите савет од учитеља, педагога и психолога школе, јер ми смо ту због ваше деце, а наших ученика.

Ово су само неке сугестије које ће вам надам се помоћи да отклоните неке недоумице. Будите слободни, па нас контактирајте за све недоумице које имате у вези образовања и васпитања вашег детета .

Првацима и њиховим родитељима желимо безбрижне и успешне дане!